

**УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему

«Оцінка економічної ефективності толінгових операцій у міжнародній діяльності компаній»

Виконав: здобувач II курсу, групи МЕВ-24м
ОПП з міжнародних економічних відносин
Спеціальності 292 Міжнародні економічні
відносини Пугач О.Д.
Керівник: Лимонова Е.М., к.е.н., доцент

**Дніпро
2026**

АНОТАЦІЯ

Пугач О.Д. Оцінка економічної ефективності толінгових операцій у міжнародній діяльності компаній.

У дипломній роботі здійснено комплексне дослідження підходів до оцінки економічної ефективності толінгових операцій у міжнародній діяльності компаній. Розкрито сутність толінгу як форми виробничої кооперації, що забезпечує підприємствам можливості оптимізації витрат, підвищення гнучкості виробничих процесів та посилення конкурентних позицій на світових ринках. Систематизовано основні методичні підходи та показники, що застосовуються для визначення результативності давальницьких схем, зокрема рентабельність зовнішньоекономічних операцій та ефективність використання виробничих потужностей.

Особливу увагу приділено аналізу впливу макроекономічних та зовнішньоторговельних факторів на фінансові результати підприємства, що здійснює толінгову діяльність. Запропоновано напрями підвищення ефективності толінгових операцій у міжнародній діяльності підприємства, які можуть бути використані компаніями під час ухвалення стратегічних рішень щодо участі у міжнародних виробничих ланцюгах. Отримані результати сприяють глибшому розумінню можливостей, обмежень та перспектив розвитку толінгових операцій в умовах глобальної конкуренції.

Ключові слова: *толінгові операції, давальницька сировина, економічна ефективність, міжнародна діяльність, рентабельність, зовнішньоекономічна діяльність.*

SUMMARY

Puhach O.D. *Assessment of the economic efficiency of tolling operations in the international activities of companies.*

This thesis presents a comprehensive study of approaches to evaluating the economic efficiency of tolling operations in the international activities of companies. The research examines the essence of tolling as a form of production cooperation that enables enterprises to optimize costs, increase the flexibility of production processes, and strengthen their competitive position in global markets. The work systematizes key methodological approaches and performance indicators used to assess the effectiveness of tolling schemes, including the ratio of processing costs to the value of finished products, the level of value added, the profitability of foreign economic operations, and the efficiency of utilizing production capacities and logistics resources.

Special attention is devoted to analyzing the influence of macroeconomic and foreign trade factors – such as exchange rate fluctuations, customs regulation, and transport and logistics costs – on the financial performance of companies engaged in tolling activities. Directions for increasing the efficiency of tolling operations in the international activities of an enterprise are proposed, which can be used by companies when making strategic decisions regarding participation in international production chains. The results obtained contribute to a deeper understanding of the opportunities, limitations, and development prospects of tolling operations under conditions of global competition.

Keywords: *tolling operations, processing raw materials, economic efficiency, international activity, profitability, foreign economic activity.*

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ТОЛІНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ У МІЖНАРОДНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1. Економічна сутність, види та роль толінгових операцій у системі міжнародного співробітництва підприємств	10
1.2. Світовий досвід та правове регулювання толінгових операцій у глобальній економіці	16
1.3. Методичні підходи до оцінки ефективності толінгових операцій у міжнародній діяльності	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ТОЛІНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ ЗАГОТІВЕЛЬНО-ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	35
2.1. Оцінка зовнішньоекономічної діяльності підприємства в контексті глобальних ринкових тенденцій	35
2.2. Організаційно-економічна характеристика підприємства	44
2.3. Оцінка ефективності толінгових операцій і їх впливу на конкурентоспроможність підприємства	65
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТОЛІНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ У МІЖНАРОДНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	73
3.1. Визначення проблем і перспектив розвитку толінгових операцій у системі глобальної економіки	73
3.2. Напрями оптимізації економічної ефективності толінгових операцій у міжнародній діяльності підприємства	77
ВИСНОВКИ	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	94
ДОДАТКИ	98